

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.1-1.26>**Р. М. Труба**

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

СПЕЦИФІКА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛЬНИХ ОРГАНІВ РОЗСЛІДУВАНЬ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

У статті проаналізовано специфіку адміністративно-правового регулювання діяльності спеціальних органів розслідувань у зарубіжних країнах. Автор зазначає, що встановлення напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України, має враховувати два моменти: 1) варто встановити ті напрями, які враховують актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань України 2) варто зважати на позитивний досвід функціонування органів зі схожою компетенцією в закордонних державах.

Зазначається, що Україна пішла шляхом створення незалежного органу, орієнтованого на виявлення та припинення злочинів, запобігання їм у вищих ешелонах влади. Встановлено, що модель, обрана Україною, сьогодні функціонує в багатьох успішних країнах світу, у багатьох із них ефективність функціонування таких органів є високою та демонструється протягом багатьох років.

Досліджено специфіку досвіду Сполучених Штатів Америки та країн Європи у вказаній царині. Розглянуто компетенцію Федерального бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки, оскільки українське Державне бюро розслідувань позиціонується законодавцями саме як аналог даного органу. Крім того, аналогічні органи також функціонують і в Литві та Латвії. Аналіз засад функціонування Спеціальної служби розслідувань Литви засвідчив, що загалом Державне бюро розслідувань є правоохоронним органом, який відповідає європейським зразкам органів зі схожою компетенцією.

Аналіз досвіду даних держав є завжди актуальним для вітчизняної науки, оскільки ці країни одночасно з Україною розпочали будівництво незалежних і демократичних держав, проголосивши курс на зближення з Європейським Союзом. Виведено напрями запозичення позитивного досвіду для вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань.

Ключові слова: адміністративне законодавство, адміністративно-правове регулювання, спеціальні органи розслідувань, запобігання корупції, Державне бюро розслідувань.

Постановка проблеми. В Україні за останні декілька років створено низку органів із протидії високопосадовій злочинності та корупції. Це і Державне бюро розслідувань, і Національне антикорупційне бюро України, і Національне агентство з питань запобігання корупції, і Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, і Національна рада з питань антикорупційної політики як консультативно-дорадчий орган при Президентові України, і Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Фактично одночасна поява такої значної кількості органів, які провадять свою діяльність в одній сфері, неминуче призводить до дублювання функцій та низки практичних проблем, які

потребують поступового вирішення. Уведення в дію кожного із перелічених органів ніяким чином не позначилось на увазі законодавця до питань їх функціонування, адже практика діяльності кожного з них дозволяє постійно виявляти проблеми адміністративно-правового регулювання їхньої діяльності й усувати їх.

Аналіз проблем адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань України засвідчив, що організація діяльності Державного бюро розслідувань перманентно вдосконалюється з першого дня функціонування даного органу. Ураховуючи те, наскільки тривалим був процес запровадження в Україні такого правоохоронного органу, законодавець намагався максимально досконало

врахувати всі можливі проблемні моменти його діяльності, хоча, як продемонструвала практика, із перших днів після початку діяльності Державного бюро розслідувань стали очевидними прорахунки під час ухвалення законодавства, яке визначило правові основи його організації та діяльності. Саме тому питання напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань не втрачає своєї актуальності навіть в умовах, коли Закон України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 р. № 794–VIII [1] зазнає постійних змін, а Державне бюро розслідувань усе ще не функціонує на свій максимум.

Встановлення напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України, на нашу думку, має враховувати два моменти. По-перше, варто встановити ті напрями, які враховують актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань України та щодо яких наявні передумови їх вирішення. Наприклад, розвиток Державного бюро розслідувань натеper здійснюється згідно зі Стратегічною програмою діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 рр. [2], як свідчить її аналіз, низка її положень вже були реалізовані, а деякі положення все ще чекають своєї актуалізації. Варто звернути увагу на те, що чимало проблем адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань України, на які вказували у своїх працях вітчизняні науковці, було вирішено за останніх декілька років, що свідчить про те, що розвиток Державного бюро розслідувань здійснюється з урахуванням об'єктивних чинників його діяльності. По-друге, безумовно, під час встановлення напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідування варто враховувати позитивний досвід функціонування органів зі схожою компетенцією в закордонних державах. Як свідчить аналіз наукової літератури, найчастіше вітчизняні дослідники звертають увагу на функціонування такого органу у Сполучених Штатах Америки (далі – США), проте в умовах євроінтеграції України важливо звернути увагу і на досвід європейських держав, у яких також здійснюють діяльність подібні органи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України розглядаються у працях фактично всіх дослідників Держав-

ного бюро розслідувань як нового правоохоронного органу нашої держави. Різноманітні аспекти подальшого вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань України висвітлено у працях таких авторів, як: А.С. Атаманчук, Ю.О. Бусол, О.В. Вакарова, А.Л. Ворожко, В.О. Гринюк, Ю.М. Грошевий, Б.В. Деревянко, О.О. Джабурія, А.А. Єлісеєва, О.Р. Звоненко, В.С. Зеленецький, О.В. Ільченко, М.В. Калатур, С.В. Ківалов, В.В. Комашко, О.В. Курганський, В.І. Литвиненко, Л.М. Лобойко, О.Є. Луценко, О.Р. Михайленко, Н.Р. Носевич, М.А. Погорецький, Д.Б. Сергєєва, Є.Д. Скулиш, О.С. Старенький, О.Ю. Татаров, Л.Д. Удалова, В.І. Цимбалюк, І.В. Цюприк, В.І. Чечерський, О.В. Шамара, О.М. Юрченко. Але водночас варто враховувати, що останніми роками вітчизняний законодавець провадив активну діяльність із вирішення проблем функціонування Державного бюро розслідувань, тому більшість напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань, які розглядаються в науковій літературі, уже втратили актуальність. Тому важливо встановити, які напрями вдосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань є актуальними.

Мета статті – дослідити специфіку адміністративно-правового регулювання діяльності спеціальних органів розслідувань у закордонних країнах, вивести напрями запозичення позитивного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Наш аналіз засвідчив, що першою групою напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України є ті напрями, актуальність яких підтверджено у програмних документах даного органу або ж безпосередньо впливає із проблем адміністративно-правового регулювання його діяльності, а саме:

- 1) зміна розташування окремих територіальних управлінь Державного бюро розслідувань;
- 2) оптимізація матеріально-технічного забезпечення центрального апарату Державного бюро розслідувань і його територіальних управлінь;
- 3) побудова ІТ-інфраструктури Державного бюро розслідувань;
- 4) ухвалення змін до законодавства України та необхідної нормативно-правової бази вдосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань.

Специфіка даних напрямів зумовлена тим, що реалізація кожного напрямку об'єктивно

необхідна для ефективного функціонування Державного бюро розслідувань, кожний із них, хоча б деякою мірою, уже реалізовано, та існує чіткий план із подальшого втілення кожного з них. Другу групу напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України, на нашу думку, становлять ті особливості організації, які характерні для органів зі схожою компетенцією в закордонних державах, які було б доречно реалізувати і у практиці функціонування Державного бюро розслідувань.

Так, Україна пішла шляхом створення незалежного органу, орієнтованого на виявлення та припинення злочинів, запобігання їм у вищих ешелонах влади. Такі спеціалізовані органи можуть як здійснювати комплексний контроль за корупційними проявами в органах державної влади, судовій та правоохоронній системі, так і забезпечувати дієвість окремих механізмів запобігання корупції. У країнах, які обрали аналогічну модель, законодавство встановлює певні гарантії незалежності таких органів, особливий порядок формування, гарантії захисту службовців органів від політичного тиску тощо. Наприклад, у Латвії було створено Бюро боротьби з корупцією, у Литві – Службу спеціальних розслідувань, в Іспанії – Офіс із питань розв'язання конфлікту інтересів, у Франції створено спеціальний орган для контролю за декларуванням доходів посадових осіб – Комісію з питань прозорості політичного фінансування. В інших європейських країнах, зокрема в Польщі, Угорщині, Німеччині та низці інших країн, ключова роль у протидії корупції, у виконанні відповідних функцій відводиться громадськості та внутрішньовідомчому контролю, який провадять керівники відповідних органів публічної влади. Звертаючись до досвіду неєвропейських держав, варто звернути увагу на досвід Гонконгу, який тривалий час уважався найкорумпованішою фінансовою столицею світу і де в 1973 р. створили незалежну Комісію боротьби з корупцією, підпорядковану губернаторові, який особисто призначає кожного слідчого цієї Комісії на посаду. Окрім того, серед держав, у яких функціонують незалежні органи, орієнтовані на виявлення та припинення злочинів у вищих ешелонах влади, варто передусім виділити США, у яких з офіційним девізом «Вірність, сміливість, чесність» функціонує Федеральне бюро розслідувань, яке не має нічого спільного з іншими силовими структурами, входить у систему Міністерства юстиції та підпорядковане лише

генеральному прокурору [3, с. 133–134]. Отже, модель виявлення та припинення злочинів вищих посадових осіб, а також запобігання їм, обрана Україною, сьогодні функціонує в багатьох успішних країнах світу, у багатьох із них ефективність функціонування таких органів є високою та демонструється протягом багатьох років. Навіть більше, та проблематика, яка натеper заважає ефективному функціонуванню Державного бюро розслідувань, також свого часу могла бути характерною і для діяльності інших органів, а отже, досвід вирішення таких проблем міг би бути корисним в Україні. Наприклад, у Литві Служба спеціальних розслідувань спочатку була створена як орган виконавчої влади, але для підвищення самостійності й ефективності її діяльності, розширення можливостей для виконання зазначеною службою своїх повноважень керівництво держави вирішило вивести Службу спеціальних розслідувань із підпорядкування виконавчій гілці влади та реорганізувати у службу, підзвітну лише президентові Литви та парламенту [4, с. 177–178]. Як нами встановлено, Україна також змінила статус Державного бюро розслідувань, якому на початкових етапах було надано статус органу виконавчої влади, проте натеper Державне бюро розслідувань є правоохоронним органом, специфіка діяльності якого зумовлена його компетенцією.

Так, першим з органів, на який варто звернути увагу, є Федеральне бюро розслідувань США, оскільки українське Державне бюро розслідувань позиціонується законодавцями саме як аналог даного органу. Як відзначається в науковій літературі, Федеральне бюро розслідувань є провідним органом федерального уряду Сполучених Штатів Америки, наділене повноваженнями щодо здійснення досудового розслідування. По суті, Федеральне бюро розслідувань є федеральною поліцейською структурою, яка відповідає за гарантування внутрішньої безпеки в державі – виконує роль загальнонаціонального центра з боротьби зі злочинністю у США [4, с. 169]. До його підслідності на початкових етапах було віднесено розслідування злочинів у сфері гарантування національної безпеки держави, проте поступово компетенцію було розширено, сьогодні Бюро наділене правами розслідувати всі злочини, за винятком підслідних спеціальним підрозділам із протидії тероризму [5, с. 179–180]. В Україні Державне бюро розслідувань все ж є більш вузькопрофільованим, до його компетенції належить

виключно запобігання злочинам, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів вищих посадових осіб у визначених законодавством межах. Федеральне бюро розслідувань США здійснює оперативно-розшукову діяльність та слідчі дії у справах федеральної юрисдикції в межах своєї компетенції тоді, коли дані справи віднесені до підслідності Федерального бюро розслідувань і не віднесені до підслідності інших федеральних відомств [6, с. 10]. Тобто, як і в Державного бюро розслідувань, компетенція Федерального бюро розслідувань розмежована з компетенцією інших правоохоронних органів і закріплена на рівні законодавства Сполучених Штатів Америки.

На відміну від Державного бюро розслідувань, перелік сфер діяльності Федерального бюро розслідувань є значно ширшим, до них, зокрема, віднесено боротьбу з тероризмом; контррозвідальну роботу; боротьбу з наркобізнесом; економічну злочинність, «білокомірцеву» злочинність (щодо представників держави, бізнесу, посадових осіб і чиновників); розслідування порушень громадянських прав; боротьбу з тяжкими злочинами проти особистості. Тому до завдань Федерального бюро розслідувань віднесено: 1) захист Сполучених Штатів Америки від терористичних атак, іноземних розвідувальних операцій і шпіонажу, кібернападів і злочинів у сфері високих технологій; 2) захист громадянських прав; 3) боротьбу з корупцією на всіх рівнях, із міжнародними та національними злочинними організаціями і підприємствами, головними «білокомірцевими» злочинами (наприклад, махінації посадовців із державними коштами), найбільш тяжкими злочинами; 4) підтримку федеральних штатів, місцевих і міжнародних партнерів [7, с. 17]. Водночас, як зазначалось нами раніше, до моменту ухвалення Закону України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 р. № 794–VIII [1] до завдань Державного бюро розслідувань було віднесено запобігання організованій злочинній діяльності, терористичним та іншим особливо тяжким насильницьким злочинам, проте в кінцевому підсумку компетенцію Державного бюро розслідувань було обмежено запобіганням злочинам, виявленням, припиненням, розкриттям та розслідуванням злочинів. Тобто, по суті, станом натеper до компетенції Державного бюро розслідувань віднесено лише «білокомірцеву» злочинність, хоча орган, на досвід якого спирався вітчизняний законодавець під час утворення Державного

бюро розслідувань, здійснює значно масштабнішу діяльність, і початкові плани щодо компетенції даного органу також включали більшу кількість сфер діяльності. Раніше в даній роботі нами було зроблено висновок, що компетенцію Державного бюро розслідувань варто було б розширити із часом. На нашу думку, натеper, урахувавши ресурси, які було використано для створення даного органу, він здійснює занадто вузькопрофільовану діяльність, і в майбутньому, після вирішення всіх організаційних питань, законодавцю було б варто розглянути питання про розширення компетенції Державного бюро розслідувань. У такому разі досвід діяльності Федерального бюро розслідувань міг би стати у пригоді.

Федеральне бюро розслідувань складається із дев'яти управлінь і чотирьох служб, а територіальні управління Федерального бюро розслідувань існують у 56 містах. Місцевим управлінням підпорядковані приблизно 400 філій Федерального бюро розслідувань – резидентур, і до системи даного органу входять також чотири регіональні центри: Регіональні центри комп'ютерного забезпечення та Центри інформаційної технології [6, с. 11]. У даному контексті звернемо увагу на те, що однією із практичних проблем діяльності Державного бюро розслідувань України нами було виділено проблему діяльності даного органу на місцях, оскільки, на нашу думку, кількість територіальних управлінь даного органу не дозволяє забезпечити ефективно виконання передбачених законом завдань по всій території України. Тому Україна могла б урахувати та перейняти досвід територіальної розбудови структури Федерального бюро розслідувань у тому разі, якщо буде ухвалене рішення про збільшення кількості територіальних управлінь. Звичайно, США мають значно більшу площу, ніж Україна, і необхідність у такій кількості територіальних управлінь Федерального бюро розслідувань є об'єктивною, проте Україна могла б урахувати принципи, які застосовувались під час вибору кількості територіальних управлінь, їх розміщення, а також установавання того, на якій території функціонуватиме кожне з них.

Подібні органи також функціонують у Литві та Латвії. Аналіз досвіду даних держав є завжди актуальним для вітчизняної науки, адже, по-перше, дані країни одночасно з Україною розпочали будівництво незалежних та демократичних держав, проголосивши курс на зближення з Європейським Союзом; по-друге, Україна

та країни Прибалтики після здобуття незалежності мали схожі політичні, економічні та соціальні проблеми; по-третє, країни Прибалтики є членами Європейського Союзу, що важливо в контексті тих цілей, які натеper проголошені Україною, а також у контексті вдосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України.

Так, у Литві успішно здійснюють свою діяльність у сфері боротьби з корупцією декілька правоохоронних органів, а на законодавчому рівні передбачено розмежування їхніх повноважень, механізми їх взаємодії, а саме проведення спільних слідчих дій, визначені посадові особи, які здійснюють керівництво таким розслідуванням, та ін. Зокрема, Спеціальна служба розслідувань Литви, відповідно до ст. 2 Закону Литви «Про Спеціальну службу розслідувань», є державним правоохоронним органом, який діє на підставі Закону, підзвітний президентіві Республіки і сейму, здійснює виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних із корупцією, розробляє і впроваджує заходи, спрямовані на запобігання корупції. Зважаючи на призначення зазначеного правоохоронного органу, до його функцій належать також здійснення досудового розслідування фактів зловживання службовим становищем, фальсифікації офіційних даних, розтрата, незаконного привласнення майна й інших злочинів [8, с. 50]. Як і Державне бюро розслідувань в Україні, Спеціальна служба розслідувань Литви є однією з комплексу установ, компетенція яких пов'язана з боротьбою з корупцією. Звернемо увагу на те, що функції даного органу значно ближчі до функцій Державного бюро розслідувань, аніж функції Федерального бюро розслідувань США. Відповідно до ст. 8 Закону Литви «Про Спеціальну службу розслідувань», Спеціальна служба розслідувань Литви виконує такі функції: 1) здійснює діяльність, спрямовану на виявлення кримінальних правопорушень, пов'язаних із корупцією, запобігання таким; 2) проводить досудове розслідування у кримінальних справах, пов'язаних із корупцією; 3) співпрацює з іншими правоохоронними органами відповідно до законодавства; 4) збирає, зберігає, аналізує та підсумовує інформацію про корупцію та пов'язані з нею соціально-економічні явища; 5) на підставі наявної інформації розробляє та вживає превентивні й інші заходи, спрямовані на зниження корупції; 6) спільно з іншими правоохоронними органами реалізує програми із запобігання злочинності та боротьби проти неї; 7) не менше

двох разів на рік подає президентіві Литовської Республіки та голові сейму письмовий звіт про результати діяльності Служби і пропозиції щодо підвищення ефективності своєї роботи [8, с. 50]. Тобто, на відміну від Федерального бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки, Спеціальна служба розслідувань Литви здійснює лише діяльність, пов'язану із, виявленням, припиненням, розкриттям, розслідуванням злочинів, запобіганням їм у межах його компетенції.

Аналіз засад функціонування Спеціальної служби розслідувань Литви засвідчив, що загалом Державне бюро розслідувань є правоохоронним органом, який відповідає європейським зразкам органів зі схожою компетенцією. Ураховуючи схожість обох органів, зробимо припущення, що вітчизняний законодавець керувався специфікою Спеціальної служби розслідувань Литви під час розроблення та впровадження Державного бюро розслідувань.

У Латвії функціонує Бюро із запобігання і боротьби проти корупції, утворене у 2002 р., на яке покладене здійснення функцій за такими напрямками: 1) попередження корупції (збирання й аналіз інформації про перевірки декларацій посадових осіб); 2) боротьба з корупцією (здійснення досудового розслідування злочинів, пов'язаних із корупційними діями чиновників органів державної влади, судів і правоохоронних органів, притягнення до адміністративної відповідальності та застосування санкцій до державних посадових осіб за адміністративні правопорушення); 3) контроль за фінансуванням політичних організацій (партій) та їх об'єднань [9; 4, с. 172]. Порівняно зі Спеціальною службою розслідувань Литви та Державним бюро розслідувань України, Бюро із запобігання і боротьби проти корупції приділяє більше уваги фінансуванню політичних організацій (партій) та їх об'єднань. Зазначимо, що дана функція мала вирішальне значення для боротьби з корупцією в цій державі, у результаті діяльність Бюро із запобігання і боротьби проти корупції дозволила приборкати корупцію і здійснити реформи, які створили рівні умови на демократичному полі гри [6, с. 19–20]. Звернемо увагу на те, що в Україні дану функцію виконує інший орган – Національне агентство з питань запобігання корупції. Бюро із запобігання і боротьби проти корупції також загалом нагадує Державне бюро розслідувань нашої держави.

Отже, другу групу напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції Укра-

їни становлять напрями, про доцільність виділення яких свідчить ефективність функціонування органів зі схожою компетенцією в закордонних державах і які було б доречно реалізувати у практиці функціонування Державного бюро розслідувань:

1) розширення сфер діяльності Державного бюро розслідувань, у даному контексті, на нашу думку, можна було б скористатись досвідом функціонування Федерального бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки, а серед сфер, на які могла б бути поширена компетенція Державного бюро розслідувань, можна виділити боротьбу з тероризмом; контррозвідувальну роботу; боротьбу з наркобізнесом; економічну злочинність, розслідування порушень громадянських прав; боротьбу з тяжкими злочинами проти особистості, або ж досвідом Бюро із запобігання і боротьби проти корупції Латвії щодо злочинів у політичній сфері;

2) територіальна розбудова структури Федерального бюро розслідувань у тому разі, якщо буде ухвалено рішення про збільшення кількості територіальних управлінь, у даному контексті також корисним є урахування структури Федерального бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки.

Висновки і пропозиції. Підсумовуючи дослідження напрямів удосконалення організації діяльності Державного бюро розслідувань в умовах євроінтеграції України, зробимо висновок, що по суті основні з них передбачені Стратегічною програмою діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 рр. та реалізуються сьогодні. Специфіка даних програмних цілей полягає в тому, що вони дійсно поступово відображаються під час організації діяльності даного органу. З іншого боку, у подальшому реформуванні діяльності Державного бюро розслідувань варто враховувати досвід держав, у яких такі органи ефективно функціонують досить тривалий час. Наше дослідження засвідчило, що модель Державного бюро розслідувань України цілком відповідає європейським зразкам, отже, відповідні

запозичення досвіду можуть стосуватися здебільшого незначних організаційних питань.

Список використаної літератури:

1. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794–VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. С. 5. Ст. 55.
2. Стратегічна програма діяльності Державного бюро розслідувань на 2017–2022 рр. Київ, 2017. 28 с. URL: https://dbr.gov.ua/sites/default/files/2018-04/program17-20_web.pdf (дата звернення 31.01.2020).
3. Комашко В.В. Особливості організаційно-правових основ функціонування державного бюро розслідувань як однієї з новел Кримінального процесуального кодексу України. *Вісник Академії митної служби України*. Серія: «Право». 2014. № 1 (12). С. 132–138.
4. Моїсєєв, М.С. Адміністративно-правовий статус Державного бюро розслідувань України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Суми, 2019. 227 с.
5. Цюприк І.В. Перспективи функціонування державного бюро розслідувань як суб'єкта боротьби з організованою злочинністю. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 2. С. 177–186
6. Бусол О.Ю. Міжнародний досвід побудови та функціонування спеціалізованих органів з протидії високопосадовій злочинності (у контексті незалежності Державного бюро розслідувань в Україні). *Громадська думка про правотворення*. 2016. № 14 (117). С. 9–23.
7. Кравцова Т.М., Кравцов О.Л. Історія створення і функціонування Федерального бюро розслідувань США. *Право і безпека*. 2010. № 4. С. 15–19.
8. Спеціалізовані інституції з боротьби проти корупції: огляд моделей. Організація економічного співробітництва і розвитку. Мережа боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії. 2007. 131 с. URL: <https://oecd.org/corruption/acn/39972270.Pdf> (дата звернення: 31.01.2020).
9. О Бюро по предотвращению и борьбе с коррупцией: Закон Латвии от 18.04.2002 г. URL: <https://likumi.lv/doc.php?id=61679> (дата звернення: 31.01.2020).

Truba R. M. Specificity of administrative and legal regulation of the activities of special investigation bodies in foreign countries

The article analyzes the specifics of the administrative and legal regulation of the activities of special investigation bodies in foreign countries. The author notes that the establishment of directions for improving the organization of activity of the State Investigation Bureau under the conditions of European integration of Ukraine, in our opinion, should take into account two points: establishment of directions of improvement of organization of activity of the State Bureau of Investigation, it is necessary to take into account the positive experience of functioning of bodies with similar competence in foreign states Islands.

It is noted that Ukraine has taken the path of creating an independent body focused on detecting, preventing and ending crimes in higher echelons of power. It is established that the model chosen by Ukraine is functioning today in many successful countries of the world, and in many of them the efficiency of functioning of such bodies is high and has been demonstrated for many years.

The specificity of the experience of the USA and European countries in the specified field is investigated. The competence of the Federal Bureau of Investigation of the United States of America is considered, since the Ukrainian State Bureau of Investigation is positioned by legislators precisely as an analogue of this body. In addition, similar bodies also operate in Lithuania and Latvia. An analysis of the functioning of the Special Investigation Service of Lithuania showed that, on the whole, the State Bureau of Investigation is a law enforcement agency that complies with European standards of bodies with similar competence.

The analysis of the experience of these countries is always relevant for national science, since the country's data simultaneously with Ukraine began to build independent and democratic states, proclaiming a course for rapprochement with the EU. The directions of borrowing positive experience to improve the administrative and legal regulation of the State Bureau of Investigation activities are outlined.

Key words: *administrative legislation, administrative regulation, special investigation bodies, corruption prevention, State Bureau of Investigation.*